

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU DEMOKRATSKE NARODNE ZAJEDNICE BIH-KRAJIŠKE STRANKE

Broj: 03-07-6-361/22
Sarajevo, 26.12.2023. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI	5
5.2 PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno, što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos	Struktura
		(KM)	(%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	6.000,00	29,87
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	12.857,14	64,01
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	18.857,14	93,88
II	Ostali prihodi i drugo	1.228,42	6,12
	Izvori finansiranja (I+II)	20.085,56	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 11.611,15 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka. Skraćeni naziv stranke je DNZ BiH.

Demokratska narodna zajednica BiH je registrovana kod Višeg suda u Mostaru, Rješenjem broj: R-14/96 od 16.02.1996. godine, a potom upisana u registar Općinskog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: 065-0-Reg-06-000508 od 16.05.2006. godine.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-15-000017 od 12.11.2015. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje stranke. Rješenjem Općinskog suda u Bihaću broj: 017-0-RegPO-18-000002 od 08.03.2018. godine, upisana je promjena naziva stranke, sjedišta i lica ovlaštenog za zastupanje stranke. Novi naziv stranke je Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka.

Sjedište stranke je u Velikoj Kladaši, Sulejmana Topića broj 7.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke u 2021. godini je Admil Mulalić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2021. godinu je Mirela Crnkić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka je iskazala sljedeću organizacionu strukturu:

- Ured Cazin i
- Glavni ured Velika Kladuša.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj političke stranke Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja političke stranke Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju izvršila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Demokratske narodne zajednice BiH i Demokratske narodne zajednice-Krajiške stranke u periodu od 2005. do 2019. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske narodne zajednice-Krajiške stranke za 2020. godinu, političkoj stranci su date preporuke: da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška sredstava, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i da potvrde o primljenim priložima izdaje blagovremeno i u skladu sa odredbama Pravilnika, te je izdata posebna preporuka da politička stranka utvrdi stvarno stanje svojih obaveza i u poslovnim knjigama provede knjiženja u skladu sa računovodstvenim propisima.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 11.611,15 KM.

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Uvidom u Plan finansiranja za 2021. godinu koji je Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavljen uz godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu, utvrđeno je da je stranka predvidjela ukupne troškove u iznosu od 10.300,00 KM.

Analizom Plana finansiranja za 2021. godinu, utvrđene su manjkavosti samog finansijskog plana, tj. isti sadrži formalne greške koje se odnose na period, te je sačinjen na način da ne obezbjeđuje transparentnost utrošenih sredstava, kao i njegovu uporedbu sa ostvarenim troškovima, odnosno nije analitičan.

U postupku kontrole strukture planiranih i ostvarenih troškova u 2021. godini, utvrđeno je da je stranka troškove telefona i interneta planirala u iznosu od 500,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 773,25 KM, čime je prekoračila planirane troškove u iznosu od 273,25 KM.

Pored navedenog, politička stranka je u 2021. godini finansijska sredstva utrošila mimo svog Plana finansiranja za 2021. godinu, na način da nije predvidjela sljedeće troškove: troškove ostalog materijala, troškove utrošene vode, troškove komunalnih usluga, troškove usluga, troškove platnog prometa, troškove zakupnine poslovnih prostora, troškove održavanja opreme, troškove poreza i drugih obaveza, te troškove advokatskih usluga i sudskih troškova.

Stranka je u 2021. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 9.511,85 KM, i to: troškove ostalog materijala u iznosu od 241,36 KM, troškove utrošene vode u iznosu od 51,46 KM, troškove komunalnih usluga u iznosu od 561,60 KM, troškove usluga u iznosu od 70,00 KM, troškove platnog prometa u iznosu od 374,40 KM, troškove zakupnine poslovnog prostora u iznosu od 6.000,00 KM, troškove održavanja opreme u iznosu 599,00 KM, troškove poreza i drugih obaveza u iznosu od 126,03 KM i troškove advokatskih usluga i sudskih troškova u iznosu od 1.488,00 KM.

S obzirom da Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka nije sačinila plan finansiranja na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedbu ostvarenih troškova sa planiranim, te da je finansijska sredstva u iznosu od 9.785,10 KM utrošila mimo svog plana finansiranja za 2021. godinu, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Stranka je prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu, utvrđeno je da je politička stranka na obrascu 3 u okviru ostalih prihoda iskazala prihod u iznosu od 201,42 KM.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka ostvarila prihod u navedenom iznosu na osnovu otpisa obaveza po osnovu troškova zateznih kamata prema dobavljaču JP BH Pošta d.o.o., čime je prekršila odredbe člana 8. stav (1) tačka c) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka nije uspostavila potpune i vjerodostojne evidencije o troškovima i obavezama, te obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Stranka u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja i poslovnim knjigama nije iskazala tačne podatke o prometu

ostvarenom putem transakcijskog računa broj: 1980013040004918 kod Komercijalno-investicione banke d.d. Velika Kladuša, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

U poslovnim knjigama i obrascu 2 iskazan je transakcijski račun broj: 1980013040004918 kod Komercijalno-investicione banke d.d. Velika Kladuša sa sljedećim podacima: početno stanje na dan 01.01.2021. godine u iznosu od 24,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 1.000,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 96,20 KM i stanje na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 927,80 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa koje je stranka dostavila za period 01.01.2021. do 31.12.2021. godine, utvrđeno je sljedeće: početno stanje na dan 01.01.2021. godine u iznosu od 2,80 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 1.000,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 75,00 KM i saldo na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 927,80 KM.

- (2) Nakon izvršenog uvida u dostavljenu potvrdu o primljenoj nenovčanoj donaciji izdatoj fizičkom licu Hasanu Šehiću, utvrđeno je da na istoj nisu navedeni podaci o broju identifikacionog dokumenta donatora, što je suprotno odredbama iz člana 6. Pravilnika.
- (3) Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka u obrascu 5 godišnjeg finansijskog izvještaja nije pravilno iskazala tačan datum nastanka obaveza, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

-Uvidom u obrazac 5 utvrđeno je da je stranka za 10 povjerilaca kao datum nastanka obaveze navela datum 01.01.2021. godine tj. početno stanje, iako je evidentno da su obaveze nastale prije navedenog datuma.

-Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju prijavila obaveze prema fizičkom licu Hasanu Šehiću u iznosu od 13.400,00 KM, po osnovu zakupnine poslovnog prostora.

U Izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu konstatovano je da je obaveza prema fizičkom licu Hasanu Šehiću u iznosu od 1.400,00 KM nastala 2016. godine, a obaveze u iznosima od po 6.000,00 KM nastale su 2017. i 2018. godine.

Imajući u vidu da zakupodavac nije koristio zakonska sredstva za naplatu navedenih potraživanja, a da je Aneksom ugovora o zakupu od 27.11.2018. godine političku stranku oslobodio plaćanja zakupnine u 2019. godini, te da je politička stranka po istom osnovu i 2020. i 2021. godine prijavila nenovčane donacije u iznosima od po 6.000,00 KM, nesporna je činjenica da poslovne knjige i finansijski izvještaj stranke ne pružaju tačne i vjerodostojne podatke o njenim obavezama.

- (4) Stranka je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja prijavila troškove advokatskih usluga i sudskih troškova u iznosu od 1.488,00 KM. Uvidom u poslovne knjige i izvod broj 38 sa transakcijskog računa broj 198001-1050000157 kod Komercijalno-investicione banke d.d. Velika Kladuša, utvrđeno je da je iznos od 1.488,00 KM uplaćen na račun lica Abdić Jelenović Elvira, i to 1.200,00 KM na ime glavnog duga i 228,00 KM po rješenju broj 65 0 1873013 20 I. Stranka u postupku pregleda finansijskog izvještaja izuzev rješenja o mjesnoj nenadležnosti Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 1873013 20 I od 12.03.2021. godine, nije dostavila dokumentaciju na osnovu koje je bi se utvrdilo po kom osnovu je izvršena isplata predmetnih sredstava, što ukazuje da stranka ne raspolaže dokumentacijom, odnosno da poslovne knjige stranke nisu vođene na pravilan način.

U skladu sa računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene, karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

- (5) Uvidom u dnevnik blagajne od 07.01.2021. godine, utvrđeno je da je izvršen gotovinski povrat pozajmice fizičkom licu u iznosu od 2.000,00 KM, što je suprotno Uredbi o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Demokratskoj narodnoj zajednici BiH-Krajiška stranka da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da vodi potpune i vjerodostojne evidencije o troškovima i obavezama, odnosno da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da poštuje druge propise, a posebno propise kojim je regulisano poslovanje gotovim novcem.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Demokratska narodna zajednica BiH-Krajiška stranka nije dostavila primjedbe na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

Pomoćnik revizora

Rijad Selmanović